

NL *Mujal* (Berg., que allà sona *El Muial*, 1927), cf. *ALMUD*. Potser d'un plural neutre *MODIA* vindria l'hapax de Jaume Roig *muja*, que segons Chabàs seria una mena de mesc usat per a pasta de cosmètic (*muda*): «Les averies / de sa persona / alguna stona / ella spiava; / mas bé's pastava / pasta de muda, / d'oli de ruda / e de ginebre, / pols de ginebre, / molla de *muja*, / ab unt de suja, / o de rovell; / ab cert vermell / tret d'escudelles, / morros e celles / s'empeguntava», JRoig (*Spill*, 2531). *Mujol* ant. 'atuell petit de líquids': «Ne beu pus de set *mujols* / de vi, a una tirada» 'en bec més de set mesuretets ...', Cerverí de Girona (*Peguesca*, 101/2, v. 16); cf. oc. ant. *mojol* «vase à boire, gobelet», *PPDF*; «paga de la saumada de veyre, un *mujol*», doc. de Tuïr a. 1310; «una dotzena de *mujols* de torns» en un inv. d'un fuster a. 1397 (*InvLC*).

CPt.: De *muig* 'recipient de gra' deu ser-ho el gandesà *muirat* (*AlcM*): potser reducció fonètica d'un **mui-grat*, *muigrata*, format amb *GRATAR* (*ALCM*, § 2c) o el seu derivat *grata*, *grates*, també eina metàl·lica.

¹ No en Ausiàs, on l'única forma existent (i única possible pel sentit) és «per menor *món* l'hom per tots se nomena» (CXII, 38e). — ² Un parell de casos en l'ed. d'Albertà segons l'ed. p. p. F. Giró, 1901. — ³ Però és més que dubtós que n'hi hagi hagut prolongament modern enlloc, per més que se senti algun cop en la ruralia valenciana *mó*: la Cova del Pont de l'Aire «forma a *mó* de pont» em deien a la Vall d'Ebo (1963), però això deu ser resultat de la fonètica patuesa pròpia del P. Val. (*acabada* > *acabá*, alacantí *quea*, *vea* etc.); el nom del poble albaidí de *Berimodo*, d'etimologia diferent també sona vulgarment *Benimó* o *-mou*. — ⁴ En l'acc. 'contemporani, dels nostres temps', no fou encara pròpiament llatí, si bé ja es troba algun cop en ll. tardà (Cassiodor), però sí que ja pertany a l'ús més correcte en el baix llatí, i així l'usa Dante en el *De Vulgari Eloquentio* I, § 9, 7, i II, § 5, 2.

LISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS: *moda*, *modista*, *modisteta*, *modisteria*, *passat de moda*, *modal*, *modalitat*, *mòdic*, *mòdicitat*, *modisme*, *modós*, *modosament*, *moderar*, *moderació*, *moderador*, *moderat*, *moderant*, *moderantisme*, *moderable*, *moderament*, *moderança*, *moderatiu*, *moderatori*, *immoderat*, *modest*, *modèstia*, *immodest*, *immodèstia*, *modí*, *almodí*, *modí*, *modinatge*, *moillo*, *moille*, *molle*, *mollo*, *mogle*, *emmoïllar*, *emmoïllament*, *moïllar*, *esmoïllar*, *esmoïllar*, *moïllar* v., *moïllada*, *amoïllada*, *almoïllada*, *moïllador*, *moïllura*, *moïllurar*, *emmoïllurar*, *mòdul*, *mòdol*, *modular*, *modulació*, *model*, *modello*, *modelar*, *modelat*, *modelador*, *modelatge*, *modèlic*, *modelista*, *còmode*, *còmoda*, *comodatit*, *comodí*, *comodiós*, *comodat*, *comodant*, *comodatari*, *a commodo*, *acomodar*, *acomodat*, *acomodadora*, *acomodable*, *acomodació*, *acomodadis*, *acomodador*, *acomodament*, *acomodatici*, *acomodate*, *incomode*, *incomodatit*, *incomodar*, *modern*, *modernament*, *modernitat*, *modernista*, *modernitzar*, *mo-*

dernització, *modernitzador*, *modificar*, *modificar*, *motificar*, *modificació*, *modificador*, *modificable*, *modificabilitat*, *modificament*, *modificatiu*, *muig*, *mujada*, *mujader*, *Mujal*, *muja*, *mujol*, *muirat*.

MÓDEGA, 'herba semblant a l'estepa', nom també representat avui a Sardènia i Calàbria, i documentat en la forma *MÚTUCA* com a terme de la Magna Grècia en l'època imperial romana: d'origen pre-hel·lènic i pre-romà, pertanyent a alguna llengua no indoeuropea del Mediterrani. □ 1ª doc.: c. 1880 (*DAG*. etc.).

No va ser recollit per altra font lexicogràfica fins al *DAG*, que posava «*mòdegues* (prov. de Girona), planta, sin. *estepa*», i els publicadors li posaren arbitràriament un accent greu: timbre absolutament fals i infundat, que d'allí ha passat al *DFa.*, i repetit per *AlcM* i el llibret de Masclans, 2.ª ed., p. 104, que no en tenen altra informació. No obstant és un nom ben conegut a la Costa Brava, Baix Empordà, Gironès i Rosselló almenys.

Pertot he sentit *mòdegə* amb *o* netament i uniformement tancada. Ja la vaig veure a les muntanyes entre Tossa i Vidreres el maig de 1931, i en vaig collir un brot, que guardo i es conserva encara enclòs dins un plec: amb la descripció «mata molt abundant a les muntanyes de Tossa, semblant a l'estepa, de la qual es diferencia per tenir la fulla més estreta i llarga»; i, a la llibreta de camp: «fa una mel que és tot sucre; el vent destructor»; entenc: 'només si les abelles n'arriben a llibar les flors abans que el vent, tan fort en aquella costa, les esbocini'. A Castell d'Aro tinc nota d'haver vist junts «*τμηγίης, mòdegəs, estepes ---*» (1964); a Madremanya, on abunda en els serrats boscosos d'allà, cap als Àngels i Julià, diuen que la *mòdegə* és «semblant a l'estepa, però se'n diferencia per la capça més petita, i no és menys enganxosa: cria sovint llagastes» (1964). Hi ha un costat de muntanya, ja prop dels Àngels, que en diuen *El Modegar* (*mudagá*).

⁴⁰ Deu continuar per tot l'Empordà i els Aspres, car en sento parlar fins a la Tet i les Corberes, on és clar que desplacen l'accent, i donen el nom de *mudégə blánke* a l'estepa comuna, a Estagell; i per tant també hi deu haver *modega* no blanca, que deu ser el mateix que la de l'Empordà; a Baixàs hi ha una partida anomenada amb el col·lectiu *lu mudəgá* (1960).

No consta segur que hagi estat recollit per cap botànic, si bé és veritat que Colmeiro (*Enum.* II, 41, a. 1886) diu que Texidor anomena «*moduga*, ginesta borda» el *Sarothamnus scoparius* Koch, lleguminosa pertanyent a una classe de plantes diferents (caliciflora i ja no talamiflora com els cistus o estepes), si bé d'hàbitat semblant, i d'aspecte no molt diferent, que en rigor s'hi pot confondre: és la *GODOA* (el corresponal de l'IEC a Caçà de la Selva, també donava *mòduga* com una espècie de ginesta, Griera). El fet és, però, que la Flora Farmacèutica de Texidor (1871) no recull el nom *mòduga*, ni en els índexs ni entre els noms d'una planta ni de l'altra (pp. 963, 1051) (potser en, els seus tres opuscles més breus de 1864-72?)